

**Fonaments Teòrics de la Vulnerabilitat**

Codi: 44458  
Crèdits: 6

| Titulació                                                           | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------------------------------------------------------|-------|------|----------|
| 4317584 Innovació Infermera Aplicada a la Vulnerabilitat i la Salut | OB    | 0    | 1        |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

**Professor/a de contacte**

Nom: Rebeca Gomez Ibañez

Correu electrònic: Rebeca.Gomez@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

**Equip docent**

Germán Diestre Ortín

Nina Granel Gimenez

Juan Leyva

Maria Dolores Bernabeu Tamayo

**Prerequisits**

No hi ha requisits previs per a la realització d'aquest mòdul.

**Objectius**

Aquest mòdul constitueix la base teòrica del màster. Per tant, els objectius fonamentals del mòdul són:

- Establir els fonaments teòrics més rellevants relatius a la vulnerabilitat en l'àmbit de la salut.
- Descriure els aspectes ontològics, epistemològics i filosòfics de la investigació en vulnerabilitat.
- Estudiar les principals corrents de pensament desenvolupades a les últimes dècades relacionades amb la comprensió de la vulnerabilitat.
- Analitzar críticament els determinants socials i culturals que impacten directament a la salut-malaltia dels col·lectius vulnerables.

**Competències**

- Comprendre els fonaments teòrics que expliquen els processos sanitaris i socials que comporten situacions de vulnerabilitat.
- Desenvolupar un raonament crític i un compromís social amb la pluralitat i diversitat de realitats de la societat actual, des del respecte dels drets fonamentals, de la igualtat de dones i homes i de la no-discriminació
- Incorporar la bioètica en el diagnòstic i la intervenció de les situacions que posen en risc de vulnerabilitat la població.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els prejudicis i discriminacions que a curt i llarg termini pateixen les poblacions vulnerables.
2. Demostrar capacitat d'anàlisi davant la complexitat de la situació estudiada aportant una base teòrica realista i convenient.
3. Demostrar capacitat per establir un marc conceptual adequat a la situació plantejada.
4. Desenvolupar un raonament crític i un compromís social amb la pluralitat i diversitat de realitats de la societat actual, des del respecte dels drets fonamentals, de la igualtat de dones i homes i de la no-discriminació
5. Explicar les causes i conseqüències de la vulnerabilitat a partir dels models teòrics existents.

## Continguts

El mòdul es distribuirà en tres blocs diferenciats, cadascun amb diferents temes de treball:

1. Aspectes ontològics, epistemològics i filosòfics de la investigació en vulnerabilitat.
  1. Contextualització i grans trets de la vulnerabilitat.
  2. Positivisme i post positivisme
  3. Constructivisme
  4. Teoria socio-crítica
2. Corrents de pensament desenvolupades a les últimes dècades relacionades amb la comprensió de la vulnerabilitat.
  1. Capitalisme
  2. Globalització
  3. Bioètica
  4. Feminisme
  5. Interseccionalitat
  6. Pràctica avançada infermera i cultura de seguretat
  7. Models i teories de pràctica avançada relacionats amb l'aspecte cultural.
3. Anàlisi crític dels determinants socials i culturals que impacten directament a la salut-malaltia dels col·lectius vulnerables, des de una perspectiva epidemiològica i social.
  1. Immigració
  2. Multiculturalitat
  3. Determinants socials de la salut
  4. Diversitat de realitats socials
  5. Exclusió social
  6. Influència de la cultura a l'entorn sanitari.

## Metodologia

El contingut del mòdul es realitzarà en 4 setmanes, sent aquest contingut virtual i asincrònic.

Es faran diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:

- Sessions teòriques amb suport audiovisual impartides pel professorat. Aquestes sessions es posaran a disposició de l'alumnat setmanalment, segons el cronograma del mòdul.
- Seminaris de discussió. Sessions que es realitzaran al final de cada bloc teòric. Es poden plantejar de manera individual o grupal. Es poden realitzar diferents activitats com ara debats, anàlisi de casos, reflexió crítica d'articles originals o publicacions/ notícies actuals, etc.

- Treball autònom. Per treballar els continguts teòrics i seminaris de cada bloc, es requereix un treball autònom per part de l'alumnat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

| Títol            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides |       |      |                          |
| Seminari         | 12,05 | 0,48 | 2, 3, 4                  |
| Teoria virtual   | 18    | 0,72 | 1, 2, 3, 5               |
| Tipus: Autònomes |       |      |                          |
| Treball autònom  | 115,7 | 4,63 | 1, 2, 3, 4               |

## Avaluació

El sistema d'avaluació consta de cinc activitats d'avaluació:

- Assistència i participació activa en classe virtual (10%): activitat necessària per a aconseguir els objectius establerts en el mòdul. La participació i la presencialitat s'avaluaran en diferents moments al llarg del mòdul. S'obtindrà la nota valorant aspectes com: nombre de connexions al campus virtual, intervencions en els diferents blocs, descàrregues de el material docent, assistència a les activitats, etc.
- Prova objectiva escrita de resposta múltiple virtual (35%): aquesta avaluació és durà a terme mitjançant la resposta escrita a preguntes obertes i/o tancades relacionades amb els continguts teòrics i dels seminaris. Es realitzarà al final del mòdul.
- Entrega d'informes/ treballs (30%): entrega virtual del treball realitzat. Es lliurarà el dia de la defensa oral.
- Defensa oral virtual (10%): defensa virtual del treball realitzat.
- Fòrum de discussió virtual ( 15%): espai obert de discussió virtual on s'analitzarà i es confrontaran idees, tractant temes específics del contingut teòric d'estudi. Es precisa la participació activa i dinamisme de l'alumnat.

Les activitats avaluatives es duran a terme en moments diferents segons calendari.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL DEL MÒDUL:

**Es consideraran les següents:**

- Excel·lent (EX). L'alumnat ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma fent les seves justificacions amb evidències.
- Notable (N). L'alumnat ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma amb algunes evidències.
- Aprovat (AP). L'alumnat pot assolir les competències avaluades amb supervisió.
- Suspens (SS). L'alumnat no ha assolit les competències avaluades.
- No avaluable (NA). L'alumnat no ha realitzat les activitats programades per tal d'assolir les competències.

1.- La qualificació final del mòdul serà la mitjana ponderada de cadascuna de les activitats d'avaluació. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4.9 = Suspens

Del 5.0 al 6.9 = Aprovat

Del 7.0 al 8.9 = Notable

Del 9.0 al 10 = Excel·lent

Del 9.0 al 10 Matricula d'Honor

2.- El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives i haver obtingut una puntuació mínima de 5 a cadascuna d'elles.

3.- Es considerarà no avaluable i es puntuarà com a zero, quan l'alumnat no s'hagi presentat a una de les proves d'avaluació.

4.- L'alumnat té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretaran les dates al Campus Virtual.

5. L'alumnat que no hagin superat l'assignatura es podran presentar a un examen final o una prova final de recuperació virtual. Per tenir dret a la prova final de recuperació, l'alumnat s'ha d'haver presentat a totes les proves d'avaluació.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Assistència i participació activa a classe virtual   | 10% | 0,5   | 0,02 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Defensa oral virtual                                 | 10% | 0,5   | 0,02 | 2, 4, 5                  |
| Entrega de informes / Treballs                       | 30% | 0,5   | 0,02 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Fòrum de discussió virtual                           | 15% | 0,75  | 0,03 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Prova objectiva escrita de resposta múltiple virtual | 35% | 2     | 0,08 | 1, 2, 3, 4, 5            |

## Bibliografia

Rogers, A.C. (1997), Vulnerability, health and health care. Journal of Advanced Nursing, 26: 65-72.  
<https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1997.1997026065.x>

Sellman, D. (2005), Towards an understanding of nursing as a response to human vulnerability. Nursing Philosophy, 6: 2-10. <https://doi.org/10.1111/j.1466-769X.2004.00202.x>

Yasmin Gunaratnam. (2013) Cultural vulnerability: A narrative approach to intercultural care. Qualitative Social Work 12:2: 104-118.

Alligood, MR. (2013). Nursing Theory: Utilization & Application. 5<sup>th</sup> edition. Missouri. ISBN: 978-0-323-09189-3

Gustafson, DL. (2005) Transcultural Nursing Theory From a Critical Cultural Perspective, Advances in Nursing Science, 28 - Issue 1: 2-16.

McCormack, B. & McCance, T. (2010) Person-centred Nursing: Theory, Models and methods, 208.  
<https://eresearch.gmu.ac.uk/handle/20.500.12289/3451>

## **Programari**

Es recomana disposar de l'aplicació informàtica TEAMS